

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA ÚTERÝ,
okres Plzeň-sever, příspěvková organizace**

č.j. 227/2019

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

A.SAGIHO: „ V životě člověka neexistuje významnější období pro jeho motorický, sociální, emocionální a kognitivní vývoj než doba, kdy navštěvuje m a t e ř s k o u š k o l u .“

Motto: „ HURÁ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY“

**Vypracovala: Musilová Ludmila
vedoucí učitelka mateřské školy**

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Vzdělávací program
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika ŠVP PV
6. Vzdělávací oblasti
7. Vzdělávací obsah ŠVP PV
8. Plánované, opakující se akce, projekty
9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných
10. Evaluační systém
11. Přílohy

1. Identifikační údaje

Název, adresa, právní forma, IZO

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Úterý,
okres Plzeň – sever, příspěvková organizace

Adresa školy: Úterý 16, PSČ 330 40 Úterý

Právní forma: příspěvková organizace

Identifikátor zařízení : 600 071 251

IČO: 606 111 71

Telefon: 373 312 216, 373 312 224

E-mail: zms_utery@iol.cz

Ředitelka školy: Markéta Ouřadová

Vedoucí učitelka MŠ: Ludmila Musilová

Název a adresa zřizovatele:

Zřizovatel : Město Úterý

Právní forma: Město, IČO 00 258 466

Adresa: Úterý 1, PSČ 330 40

Platnost dokumentu: od 1. června 2019 do 31. srpna 2020

Účinnost dokumentu: od 1. června 2019

Pedagogická a školská rada projednala dne: 30. 8. 2019

Číslo jednací: 227/2019

.....
Markéta Ouřadová
zástupkyně pověřená vedením

2. Charakteristika školy

1. září 1955 byla založena mateřská škola v Úterý. Od roku 1952 – 55 byl v Úterý pouze zemědělský útulek. V mateřské škole v té době pracovala 1 učitelka a 1 pěstounka – žena z domácnosti. Do roku 1957 byl provoz školy i v sobotu. Škola se stěhovala celkem 3x.

V nynější budově se škola nachází od školního roku 1962 – 63. Mateřská škola je jednotřídní. Navštěvují ji děti ve věku od 3 do 6 let.

V roce 1998 – 99 se stala mateřská škola součástí základní školy. Umístěna je v levé dolní části a má samostatný vchod.

Základní škola a Mateřská škola Úterý se nachází 38 km od Plzně, v okrese Plzeň – sever, na rozhraní s okresy Tachov a Karlovy Vary. V malebném a na historii bohatém okolí se rozkládají pouze malé vesnice. Velká města jsou dosti vzdálena. Zdejší kraj je více užíván pro rekreační účely. Doprava je zde pouze autobusová, která byla v posledních letech velice omezena.

V mateřské škole mají děti možnost využívat velké prostory třídy, odpočinkové místnosti, koutky, kabinety i chodbu. Třída i ostatní prostory jsou řešeny tak, aby pomáhaly vytvářet rodinné prostředí, ale zároveň dávaly možnost dětským hrám. Při pobytu venku si hrají děti na školní zahradě, nebo hřišti. Na vycházky do okolní přírody se děti nesmírně těší.

Filosofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravé sebevědomí dětí cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmu a potřeb.

Rozvíjet péči u dětí talentovaných, individuálním přístupem pomáhat dětem se specifickými vzdělávacími potřebami.

Pracujeme podle nového Rámcového programu předškolního vzdělávání, nabízíme kvalitní standardní péči, ale i nadstandardní péči / exkurze, sportovní i kulturní akce, akce pro rodiče a děti, výlety, výstavky, .../. Ve vzdělání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání a denně se věnujeme prevenci vadné výslovnosti – zařazováním jazykových chvil, rozvíjením komunikativních dovedností dětí i grafomotorické průpravě.

Usilujeme nejen o výchovu jednotlivců, snažíme se provázet vztahy mezi provozním personálem, staršími dětmi v ZŠ, rodiči a prarodiči a celé veřejnosti akcemi mateřské školy nebo účastí na jiných akcích.

Tato práce naplňuje nejen nás, zaměstnance školy, ale i všechny děti, které se zde učí vzájemné toleranci a přátelství k druhým bez rozdílu toho, jaký kdo je a jak vypadá. Toto bohatství mezilidských vztahů zůstane v našich dětech zakódováno po celý život.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy proto směřuje k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné a spokojené.

Velmi úzce spolupracujeme s okolními mateřskými školami, dětskými pediatry, s pedagogicko-psychologickou poradnou a SPC.

3. Vzdělávací program MŠ

Základním dokumentem je rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, MŠMT ČR čj. 14132/ 01 – 22.

Výchovně vzdělávací práci s dětmi plánují pedagogické pracovnice do jednotlivých tematických částí, jejichž celek tvoří vzdělávací program. Třídní vzdělávací program vychází z témat školního vzdělávacího programu „Hurá do mateřské školy“. Mateřská škola je jednotřídní s kapacitou 24 dětí.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání se nadále během školního roku dle potřeby doplňuje v návaznosti na poznatky z dalšího vzdělávání a ze studia odborné literatury a časopisů.

Koncepce školy:

Prohlubovat a vytvářet základní pozitivní návyky, zručnost a způsobilost, které přispívají k připravenosti člověka na jeho vlastní životní úkoly, jako i na život mezi jinými lidmi podle vžitých civilizačních, kulturních a citových pravidel.

Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.

Novelizace zákona č. 561/2004 Sb., předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání. Zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Základním pedagogickým dokumentem, jímž stát (ministerstvo) stanovuje tyto požadavky na výchovu a vzdělávání v mateřských školách, je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. V souladu s novým školským zákonem a v návaznosti na obecné cíle vzdělávání tímto zákonem stanovené RP postihuje a charakterizuje široce pojatý elementární vzdělanostní základ, na který může bezprostředně navazovat nejen povinné vzdělávání, ale který zároveň otevírá dítěti cestu celoživotního rozvoje učení. Rámcový plán je dokumentem směřujícím nejen pro nositele předškolního vzdělávání, ale také pro zřizovatele předškolních vzdělávacích institucí a pro odborné a sociální partnery.

Specifika

Rámcový program je základním východiskem pro vypracování školního vzdělávacího programu. Předškolní vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny a dbá, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována. Úzká vazba na rodinu je sama o sobě nepostradatelnou specifikou institucionálního předškolního vzdělávání – mateřská škola představuje jednu z možností, jak doplnit rodinnou výchovu (například v oblasti socializace dítěte).

Předškolní vzdělávání zasahuje celou osobnost dítěte. Je vázáno jak obecným potřebám daným věkem, tak i individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Vzdělávací působení vychází z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte a ze znalosti jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace. Aby se dítěti dostalo podpory, péče a stimulace v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvantitě, která mu vyhovuje.

Pro život i vzdělání dítěte mateřská škola vytváří vhodné prostředí, pro dítě podnětné, zajímavé a obsahově bohaté. Veškeré aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti, podněcují radost z učení, zájem dítěte poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti a tak přispívají k rozvoji schopnosti dítěte porozumět sobě i světu, který je obklopuje. Vzdělání předškolních dětí v mateřských školách je cílevědomý a plánovaný proces, v němž jsou spontánní a řízené aktivity vyvážené v poměru, a který odpovídá potřebám a možnostem dětí. Je založen na aktivní účasti dítěte omezující přijímání hotových poznatků, využívá zejména prožitkového a interaktivního učení; probíhá zpravidla v menší skupině či individuálně. Uskutečňuje se ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou. Vzdělání v mateřské škole smysluplně obohacuje denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let.

Záměr předškolního vzdělávání

Záměrem je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přirozenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělání: základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, pro schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě, v kulturní a multikulturní společnosti, základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních a etických hodnot – to vše na úrovni přizpůsobené věku předškolního dítěte, elementárním možnostem jeho chápání a vidění světa i přirozeným životním souvislostem a okolnostem, v nichž dnešní dítě vyrůstá.

Vzdělávací obsah ve školním vzdělávacím programu

Školní vzdělávací program je rozdělen do základních integrovaných bloků, které jsou dále rozpracovány do dalších tematických okruhů, jsou zde zdůrazněny nejen hlavní cíle jednotlivých integrovaných bloků, ale i základní okruhy činností a očekávané výstupy. Plánované dílčí cíle směřují k uplatňování kompetencí naplánovaných pro daný blok. Integrované bloky vzájemně navazují, doplňují se, prohlubují a prolínají i v přirozených logických vztazích a životních souvislostech.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí

- Právnická osoba, která vykonává činnost mateřské školy, vykonává dohled nad dítětem od doby, kdy je pedagogický pracovník převezme od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy je pedagogický pracovník předá jeho zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě. Předat dítě pověřené osobě lze jen na základě písemného pověření vystaveného zákonným zástupcem dítěte.
- K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělání, stanovuje ředitel mateřské školy počet pedagogických pracovníků tak, aby na jednoho pedagogického pracovníka připadlo nejvýše:
 - a) 20 dětí z běžných tříd, nebo
 - b) 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti se zdravotním postižením.Výjimečně může ředitel mateřské školy zvýšit počty uvedené v odstavci a, i b,
- Děti v mateřské škole jsou pojištěny proti úrazu. V případě úrazu rodiče obdrží od ředitele školy vyplněný formulář k čerpání pojistné události. Toto pojištění je platné pro všechny akce, které škola pořádá.
- Ředitelka školy rozhoduje na základě náročnosti akce a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti akce.
- Ředitelka školy stanoví hlavního vedoucího akce, který je povinen poučit děti o zvláštních situacích, o pravidlech jednání v těchto situacích.
- V oblasti prevence sociálně patologických jevů se zaměřujeme na včasné odhalování poruch psychosociálního vývoje či jiných postižení.
- Budova mateřské školy je k zajištění bezpečnosti dětí zamykána od 8,00 do 11,30 hod. Po odchodu dětí po obědě od 12,30 do 14,30 hod. Kdokoliv přijde do mateřské školy v tomto časovém rozmezí, musí použít zvonek a vyčkat příchodu personálu.

Materiální a hygienické podmínky

- Mateřská škola sídlí v jedné budově společně se základní školou. Umístěna je v levé dolní části, má vlastní vchod. Propojena je se ZŠ dveřmi v odpočinkové místnosti a přes školní družinu.
- V suterénu pod mateřskou školou se nachází školní jídelna. Jídlo se vyváží do mateřské školy výtahem.
- Kotelna je umístěna v suterénu pod ZŠ, zrekonstruována na tuhá paliva (štěpku).
- Na jižní stranu od mateřské školy se rozkládá velká školní zahrada s několika průlezkami, kolotočem, houpačkami, hřištěm a zahradním domkem. Prostory školní zahrady umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

- Mateřská škola má přiměřeně velké prostory pro kapacitu 24 dětí. Dětský nábytek je standardní, výškově vyhovuje všem daným skupinám dětí. Průběžně je vybavován tak, aby odpovídal velikosti dětí.
- Tělocvičné nářadí a zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná, bezpečná a kontrolována.
- Vybavení hračkami, pomůckami a materiály je dobré, dle finančních možností města a školy. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a aby si je mohly samy brát.
- Děti mohou užívat koutky aktivity: pracovní a výtvarný, domácnost, dramatické hry, knihy a písmena, stolní a manipulační hry, konstruktivní hry a kostky a pohybový koutek.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Psychohygienu, životospráva, psychosociální podmínky

Psychohygienu:

- Je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Rodiče mají možnost přivádět své dítě do mateřské školy kdykoli, dle svých potřeb.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (minimálně dvě hod. v dopoledních hodinách, vždy s ohledem na okamžitý stav počasí – mráz pod 10 stupňů, náledí, silný vítr a déšť, apod.)
- Děti mají dostatek pohybu na zahradě, v okolí školy, ale i v rámci možností v mateřské škole.
- Spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, všechny odpočívají při pohádce 20 – 30 minut, po té je dětem s nižší potřebou spánku nabízen klidový program a náhradní nespací aktivity. Předškolní děti vstávají průběžně a věnují se klidné zájmové činnosti a aktivitám ve třídě. Do spaní v mateřské škole děti nikdo nenutí.
- Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.
- Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoli relaxovat v klidných koutcích.

- Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim ve spolupráci s rodinou dítěte.

Životospráva

- Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.
- Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole.
- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Pokud má dítě nějaké dietní změny v jídelníčku, vycházíme mu vstříc.
- Umožňujeme postupnou svačinu, děti si mohou samoobslužně vzít svačinu podle své chuti.
- Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Psychosociální podmínky

- Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně.
- Všechny naše děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.
- Děti mají možnost samostatně rozhodovat při volbě činností.
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.
- Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme a aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.
- Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.
- Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.
- V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány a spolupracují na jasných pravidlech chování ve skupině, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.
- Po dohodě umožňujeme návštěvu rodičů ve třídě.

- Společně s dětmi vytváříme pravidla, která umožňují bezproblémové soužití, snažíme se tato pravidla dodržovat.
- Umožňujeme dětem se ke všemu vyjádřit.
- Vzdělávací nabídka činností je pestrá a různorodá, tak aby každé dítě mohlo být v něčem úspěšné.
- Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

Personální podmínky

- V jednotřídní mateřské škole pracuje jedna kvalifikovaná učitelka s dlouholetou praxí a jedna nekvalifikovaná učitelka s roční praxí, která si doplňuje vzdělání. Vedoucí učitelka má zkrácený úvazek přímé pedagogické činnosti.
- Pedagogické pracovnice se pravidelně vzdělávají v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, které mají akreditaci MŠMT a studiem odborné literatury a časopisů.
- V mateřské škole pracuje jedna provozní zaměstnankyně ve funkci školnice, také na zkrácený úvazek.

Spolupráce s rodiči

- Učitelky a rodiče spolu úzce spolupracují jako partneři, aby zajistili optimální podmínky pro výchovu, vzdělání a rozvoj dítěte. Spolupráce se uskutečňuje informační formou.
- Cílem spolupráce je společně zajistit spokojenost dětí.
- Rodiče mají práva a povinnosti vyznačeny ve školním řádu.
- Snažíme se o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči.
- Rodiče jsou informováni o dění v MŠ a jsou vítáni jako pozorovatelé nebo pomocníci.
- Snažíme se zapojovat rodiče do aktuálního dění v MŠ.
- Poskytujeme informace rodičům na schůzce, nástěnkách v šatně, při individuálních rozhovorech.
- Případné připomínky týkající se naší práce a dění ve třídě, řešíme s rodiči ihned.
- Zapůjčujeme rodičům pedagogickou literaturu, knihy i časopisy pro tvoření s dětmi.

Další spolupráce

- Spolupráce se základní školou je na velmi dobré úrovni. Pozitivem je umístění ZŠ a MŠ v jedné budově, dochází tak k lepší informovanosti a provázanosti.
- Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou a se Speciálně pedagogickým centrem.

4. Organizace vzdělávání

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika třídy

- Mateřská škola je zřízena jako škola s celodenním provozem.
- Ranní provoz MŠ je sloučen s ranním provozem ŠD v časovém rozmezí 7,00 -7,45 hodin a taktéž s odpoledním provozem v rozmezí 15,00 – 16,00 hodin. Dozor nad žáky ZŠ a dětmi MŠ vždy vykonává přítomná učitelka MŠ. Žáci ZŠ opouští prostory MŠ v 7,45 hod. a přesouvají se do budovy ZŠ společným průchodem v oddělení ŠD za přítomnosti vychovatelky, či učitelky MŠ.
- V měsíci červenci a srpnu může ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem omezit nebo přerušit provoz. Rozsah omezení nebo přerušování oznámí ředitelka školy předem.
- Vzdělávání probíhá v jedné třídě se všemi ročníky dětí.
- Kapacita třídy je 24 dětí.

Kritéria přijímání a zařazování dětí do MŠ

- Do mateřské školy jsou přijímány děti na základě zápisu.
- Přijímací řízení se řídí odpovídajícími zákony a vyhláškami.

5. Charakteristika ŠVP PV

Rámcové cíle předškolního vzdělávání

Školní vzdělávací program byl vypracován v souladu s „Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání“, pro potřebu MŠ Úterý a sleduje tyto cíle:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Cílem a záměrem našeho ŠVP je vytvořit skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí, aby děti v mateřské škole prožívaly chvíle plné pohody a radosti. Aby se

rozdvíjely cestou přirozené výchovy v samostatné a zdravě sebevědomé jedince, připravené pro další život. Aby pobyt v mateřské škole byl zdrojem dobrých základů do života a byl pro děti příjemnou zkušeností.

Součástí ŠVP je Třídní vzdělávací program, který obsahuje záznamy dílčích cílů a kompetencí, které se snažíme naplňovat každý den, dále obsahuje konkretizované očekávané výstupy, a také plánování a evaluaci integrovaných bloků. Tyto podklady nám pomáhají při plánování další činnosti s dětmi.

Klíčové kompetence

Kompetence jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti a uplatnění každého jedince. Pro předškolní vzdělávání jsou to tyto kompetence, které jsou rozpracovány v RVP PV.

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnosti a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělání by mělo zvládnout:

Kompetence k učení – očekávané kompetence:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů – očekávané kompetence

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů v situaci je pro něj opakující se situace, kterou se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů vede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence – očekávané kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný a iniciativní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku, telefon, apod.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim naučit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence – očekávané kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky □ dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnosti a občanské kompetence – očekávané kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že o druhé i to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Klíčové kompetence vytváří představu, kam směřovat děti, oč usilovat. Ne každé dítě této úrovně dosáhne. Klíčové kompetence jsou pro nás vodítkem.

Průběžné cíle, které jsou naplňovány každodenní činností

- zvládat sebeobsluhu, základní hygienické a zdravotní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, náčiním a výtvarným materiálem)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, dokázat říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- soustředit se na činnost a její dokončení
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování
- řešit konflikt dohodou, uplatňovat své potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití v MŠ, na veřejnosti
- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se chránit

Metody a formy práce

- Vzdělávací činnost je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnost dítěte a uskutečňuje se během celého dne.
- Pedagog probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe. Naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno umí, zvládne a dokáže. Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožní hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.
- Vzdělávání probíhá formou hry a formou činností. Vychází z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat v hracích koutech. Respektujeme individuální zvláštnosti a potřeby každého dítěte.
- Využíváme pochvalu a povzbuzení. Do hry se snažíme vtáhnout děti nenásilnou formou a vhodnou motivací a vést je ke vzájemné komunikaci, spolupráci, radosti být spolu a radosti z nového poznání. Využíváme dětské spontánnosti a přirozené nápodoby. Motivované cílené a plánované učení probíhá zpravidla ve skupinkách nebo se dětem věnujeme individuálně.
- Snažíme se být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním a probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.
- Komunitní kruh – poskytuje možnost pracovat s dětmi frontální metodou, dává nám prostor ke komunikaci, naslouchání, hodnocení, sebehodnocení, podporuje pocit sounáležitosti, jistoty a bezpečí. Děti zde společně vytvářejí pravidla třídy, řeší problémy, vyjadřují svoje pocity.
- Společně zpracováváme nové projekty, rozvíjíme nová témata, reagujeme na změny, provádíme společné záznamy hodnocení vzdělávací práce, připravujeme a sháníme nové pomůcky.

6. Vzdělávací oblasti (záměr vzdělávacího úsilí pedagoga)

DĚTI 3 – 6 LET

1. Dítě a jeho tělo (biologická)

Záměrem je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebe obslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání:

- zachovávat správné držení těla

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

2. Dítě a jeho psychika (psychologická)

Záměrem oblasti je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebe-nahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání:

Jazyk a řeč

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy
 - (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Sebepojetí, city, vůle

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

3. Dítě a ten druhý (interpersonální)

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

4. Dítě a společnost (sociálně-kulturní)

Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních a duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus

5. Dítě a svět (environmentální)

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

7. Vzdělávací obsah ŠVP PV

Vzdělávací obsah je tvořen integrovanými bloky a podtématy v TVP.

„HURÁ DO MŠ ZA KOČKOU AGÁTOU“

Integrované bloky:

1. Víťáme Tě ve školce, aneb Tvořivá hračkárna
2. Dýňobraní aneb Kdo se bojí, nesmí do lesa a na zahradu
3. Povídám, povídám pohádku, aneb Jak kouzlí příroda
4. Bum bum ratata, aneb Kdo to ťuká na vrata
5. To to zebe, bílý snížek padá z nebe
6. Čistota je zdraví
7. Jsem šikulka, aneb Jen čtení před spaním nestačí
8. Jaro v přírodě
9. Pojďte se mnou za zvířátky
10. Když sluníčko pálí, aneb Zápisník si vyrobíme, léto do něj nakreslíme

1. Blok: Víťame Tě ve školce, aneb Tvořivá hračkárna

Na začátku školního roku se budeme snažit usnadnit dětem adaptaci na prostředí mateřské školy, jak se k sobě chovat a jak se cítí ostatní. Budeme se snažit vytvářet pozitivní a bezpečné sociální prostředí, inspirující a přispívající ke spokojenosti a bezpečnosti dětí. Děti se budou postupně seznamovat s kamarády a jejich jmény, návyky stolování a hygieny, svojí značkou, prostředím třídy a ostatních prostor mateřské školy a budovy ZŠ, budeme si povídat o rodině a domově. Vyrobíme si jednoduché hračky, které možná někdo pozná.

2. Blok: Dýňobraní aneb Kdo se bojí, nesmí do lesa a na zahradu

Budeme pokračovat v adaptaci nových dětí, zapojovat je do her a všech činností. Budeme dětem přibližovat podzimní období, pozorovat přírodu, její krásu. Vyhledávat a sbírat plody stromů, keřů a využívat je dalším činností. Tvoříme obrázky v přírodě. Pozorovat les a seznamovat se s jeho obyvateli, upozorníme na správné chování v přírodě. Seznámíme děti s charakteristickými činnostmi souvisejícími s podzimem - pouštění draků - budeme je vyrábět a pouštět. Děti budou poznávat ovoce a zeleninu – procvičovat barvy, tvary, ochutnávat. Připomeneme si hygienické návyky.

3. Blok: Povídám, povídám pohádku, aneb Jak kouzlí příroda

Budeme pokračovat v pozorování přírody a rozvíjení dalších poznatků o podzimním ročním období. Budeme sbírat přírodniny a využívat je, pozorovat barevnost, všimnout si změn v

přírodě, počasí. K získání poznatků využijeme knihy – budeme vyhledávat informace, vytvářet pozitivní vztah k přírodě. Zaměříme se na pohádky a večerníčky. Povedeme děti ke vnímání dobra a zla, rozvoji dětské tvořivosti a fantazie při výtvarných pracích-ilustracím ke známým pohádkám.

4. Blok: Adventní čas aneb Bum bum ratata, kdo to ťuká na vrata

Nejkrásnějším obdobím v roce jsou v MŠ Vánoce. Je to období plné radosti a očekávání. Děti se budou nejprve připravovat na příchod Mikuláše a čerta a potom na Vánoce. Budou se podílet na slavnostní výzdobě MŠ, vyrábět různé ozdoby a těšit se na vánoční nadílku. Při tom všem se postupně seznámí s vánočními tradicemi a rituály. Budou si upevňovat citové pouto k rodině a poznávat další způsob, jakým lze myslet i na druhé (např. zvířátka). Venku budeme pozorovat výzdobu domů a stromů.

5. Blok: To to zebe, aneb Bílý snížek padá z nebe

Začátek měsíce bude patřit vzpomínkám na Vánoce. Děti budou sdílet s kamarády zážitky, radost a připomenou si pocity. Dále se budeme věnovat zimnímu období, připomeneme si hlavní znaky zimy. Budeme si všimnout počasí, pozorovat přírodu, zkoumat vlastnosti sněhu. Seznámíme se zimními sporty a dle příznivého počasí budeme využívat pobyt venku ke hrám se sněhem, jízdám na lopatách. Připomeneme si správné oblékání, bezpečné chování v zimě. Budeme si povídat o nemoci, léčení, lékaři, ochraně svého zdraví. Děti si budou osvojovat povědomí o částech dne a činnostech s nimi souvisejícími, seznamovat se s časovými pojmy.

6. Blok: Čistota je zdraví

Pokračujeme v seznamování a v rozšiřování poznatků o změnách v zimní přírodě, vlivu na zdraví a nemoc. Děti se budou seznamovat s účelem některých předmětů denní potřeby, se kterými přicházejí do styku doma i v MŠ. Dále si budou utvářet povědomí o zdravém životním stylu. Přípravami na karneval s kočkou Agátou budeme rozvíjet fantazii dětí.

7. Blok: Jsem šikulka, aneb Jen čtení před spaním nestačí

Děti budou naslouchat četbě pohádek a na základě vlastní fantazie budou vytvářet plošné loutky, prstové maňásky nebo prstové divadlo, které se budou snažit využít při volných dramatizacích a propojování nebo hledání souvislosti mezi tím, co děti znají a právě poslouchají se zapojením jejich vlastních zkušeností. Při hrách a pobytu venku si budeme povídat o dopravních prostředcích – jak a kde se pohybují, o bezpečnosti. Budeme se připravovat na svátky jara – Velikonoce, seznámíme se s tradicemi, společně vyzdobíme třídu našimi výrobky.

8. Blok: Jaro v přírodě

Děti se budou postupně seznamovat zábavnou formou se změnami v přírodě, změnami souvisejícími se střídáním ročních období, s charakteristickými činnostmi souvisejícími s jarem. Budou pozorovat, poznávat, pojmenovávat kytičky a jiné rostliny. Společně si uděláme pokusy rychlení rostlin. Poznávat, co vše potřebuje rostlina ke svému životu – vodu, vzduch, světlo, živiny. Děti se seznámí s vodními toky v naší blízkosti a životem v nich, s důležitostí vody pro vše živé na naší planetě. Budeme porovnávat vodu z potoka, rybníku a vodovodu. V závěru měsíce si připomenou tradici pálení čarodějnic, vytvoří si společně čarodějnici. Poznají nové pocity a nálady.

9. Blok: Pojd'te se mnou za zvířátka

Nejprve si připomeneme Den matek – nezastupitelné postavení matky v rodině. Den rodiny – jak hledat a najít s dětmi společnou řeč, školka jako místo setkávání. Téma zvířátek je dětem blízké. Připomenou si jejich názvy, jak vypadají, čím se živí, kde žijí. Budou se seznamovat s jejich užitkem a vlastnostmi, pojmenovávat mláďata domácích zvířat. Vzájemně si sdělovat, jaká zvířátka mají doma. Seznámí se i se zvířátky z volné přírody. Připomenou si ochranu přírody i zvířat. Poučí se o nebezpečí, které na ně může od zvířátek čekat. O všem si budeme povídat a pozorovat v přírodě, využívat knihy a encyklopedie a naši kočku Agátu.

10. Blok: Když sluníčko pálí, aneb Zapisník si vyrobíme, léto do něj nakreslíme

Poslední měsíc je ve znamení oslav, výletu a loučení s předškoláky. Nejprve oslavíme s dětmi jejich svátek. Na výletě se děti seznámí s exotickými zvířaty, ověří si svoji samostatnost a schopnost postarat se o svoje věci, jak umí respektovat pokyny a dodržovat dohodnutá pravidla. Poznatků z výletu využijeme v MŠ v dalších činnostech (povídání, kreslení,

modelování ...). Budeme také sledovat změny související se střídáním ročních období – popisovat charakteristické znaky léta. V závěru se slavnostně rozloučíme s předškoláky.

8. Plánované, opakující se akce, projekty

- Dle nabídky - kulturní, vzdělávací i zábavné akce v ZŠ.
- Mikulášské tvoření s rodiči
- Vánoční stolování
- Pálení čarodějnic
- Výlet
- Rozloučení s mateřskou školou
- Společné akce se ZŠ
- Projekty
- Zájmové aktivity, sportovní den
- Během roku se aktuálně podílíme s dětmi na kulturních akcích v obci

9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními

Naše MŠ umožňuje vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SZP). MŠ umožňuje vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti:

- Přizpůsobíme prostředí MŠ dítěti se SZP – bezbariérový přístup, speciální pomůcky, apod.
- Zajistíme asistenta pedagoga (podle stupně podpory), který spolupracuje s pedagogy na individuální péči dítěte se SZP.
- Vytvoříme individuální vzdělávací program, který vychází z aktuálních možností konkrétního dítěte se SZP. Na jeho tvorbě se podílí pedagogové spolu s rodiči a s odbornými institucemi.
- Stanovíme dle potřeby podpůrná opatření 1. stupně.

Snažíme se dítě se SZP zapojit do všech činností a aktivit MŠ, abychom mu poskytli stejně kvalitní vzdělávání jako ostatním dětem v MŠ. Veškeré pokroky dítěte se SZP konzultujeme s rodiči a vytváříme si tak velmi úzký vztah.

Od 2. stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ. Spolupracujeme s rodiči, dětskými odbornými lékaři, s logopedem, Speciálně pedagogickým centrem a Pedagogicko-psychologickou poradnou.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Školní vzdělávací program umožňuje přizpůsobit obsah i podmínky mimořádným schopnostem dětí. Tolerujeme vlastní pracovní tempo, zadáváme individuální a samostatné úkoly.

MŠ je bohatě vybavena novými pomůckami pro různé věkové skupiny, které umožňují širší rozvoj osobnosti mimořádně nadaných dětí.

10. Evaluační systém

PŘEDMĚT HODNOCENÍ	ČASOVÉ ROZMEZÍ	POVĚŘENÁ OSOBA	METODY HODNOCENÍ	PROSTŘEDKY HODNOCENÍ
Školní vzdělávací program	1x ročně	ředitelka ZŠ, vedoucí učitelka	pedagogická porada, pozorování, rozhovor s rodiči, s dětmi	Sledování kvality pedagogické práce, průběžné sledování a hodnocení podmínek, zajištění bezpečnosti a ochrany dětí
Obsah vzdělávání	1x měsíčně	pedagogové	rozhovor, pozorování	záznamový arch
Výsledky vzdělávání (dětí)	průběžně	pedagogové	rozhovor s dětmi, s rodiči, pozorování, analýza dětských prací	záznamový arch, portfólio
Sebehodnocení	1x ročně	pedagogové	pozorování, další vzdělávání pedagogických pracovníků	záznamový arch, plán samostudia, plán dalšího vzdělávání
Práce pedagogů	2x ročně	ředitelka ZŠ, vedoucí učitelka, pedagog	hospitace, pozorování	záznamový arch

Evaluační systém byl sestaven proto, aby MŠ poskytovala kvalitní výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku, a aby se v tomto zdokonalovala. K tomu nám slouží několik oblastí, které se budou hodnotit během celého roku ve třídě, ať to jsou podmínky, ve kterých se děti pohybují, ať to jsou děti samotné, či pedagogové, nebo ŠVP, který vše zařizuje. Výsledkem by měla být smysluplná práce s dětmi, která jim dá maximum pro jejich zdravý rozvoj.

Projednáno a schváleno na pedagogické radě 30. 8. 2019
Platnost od 1. 9. 2019

